

Raad van de
Europese Unie

Brussel, 5 december 2022
(OR. en)

15447/22

**Interinstitutioneel dossier:
2022/0414 (NLE)**

**ECOFIN 1259
UEM 341
FIN 1280**

WETGEVINGSBESLUITEN EN ANDERE INSTRUMENTEN

Betreft: UITVOERINGSBESLUIT VAN DE RAAD betreffende de goedkeuring van de beoordeling van het herstel- en veerkrachtplan voor Hongarije

---

UITVOERINGSBESLUIT VAN DE RAAD

van ...

**betreffende de goedkeuring van de beoordeling van het herstel- en veerkrachtplan
voor Hongarije**

DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gezien het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie,

Gezien Verordening (EU) 2021/241 van het Europees Parlement en de Raad van 12 februari 2021 tot instelling van de herstel- en veerkrachtfaciliteit¹, en met name artikel 20,

Gezien het voorstel van de Europese Commissie,

---

¹ PB L 57 van 18.2.2021, blz. 17.

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) De COVID-19-uitbraak heeft ontwrichtende gevolgen gehad voor de economie van Hongarije. In 2019 bedroeg het bruto binnenlands product (bbp) per hoofd van de bevolking in Hongarije 48 % van het Uniegemiddelde. Het reële bbp van Hongarije daalde met 4,5 % in 2020 en steeg met 2,3 % in 2020 en 2021 samen. De reeds lang aanslepende uitdagingen met gevolgen voor de economische prestaties op middellange termijn hebben onder meer betrekking op de productiviteitsgroei, de beschikbaarheid van geschoolde arbeidskrachten, investeringen in menselijk kapitaal en institutionele kwaliteit.
- (2) Op 9 juli 2019, 20 juli 2020 en 12 juli 2022 heeft de Raad in het kader van het Europees Semester aanbevelingen gericht tot Hongarije. De Raad heeft Hongarije met name aanbevolen verder te werken aan de integratie van de meest kwetsbare groepen op de arbeidsmarkt, de toereikendheid van de sociale bijstand en werkloosheidsuitkeringen te verbeteren, de onderwijsresultaten te verbeteren en de deelname van kansarme groepen aan hoogwaardig regulier onderwijs te bevorderen. De Raad heeft Hongarije ook aanbevolen de veerkracht van het gezondheidsstelsel te vergroten en de toegang tot hoogwaardige preventieve en eerstelijnszorg te verbeteren. De Raad heeft Hongarije voorts aanbevolen het kader voor corruptiebestrijding te versterken, onder meer door een beter vervolgingsbeleid en een betere toegang tot overheidsinformatie, de onafhankelijkheid van de rechterlijke macht te versterken, sociale partners en belanghebbenden effectief bij het beleidsvormingsproces te betrekken en de concurrentie bij overheidsopdrachten te versterken. Hongarije werd ook aanbevolen om zijn belastingstelsel verder te vereenvoudigen en tegelijk beter te wapenen tegen het risico van agressieve fiscale planning, om de concurrentie en de voorspelbaarheid van de regelgeving in de dienstensector te verbeteren en om bij zakelijke transacties systematisch toe te zien op de mededinging.

De Raad heeft Hongarije ook aanbevolen ervoor te zorgen dat noodmaatregelen strikt evenredig zijn en de economische bedrijvigheid niet verstoren. Voorts heeft de Raad in de context van de pandemie aanbevolen maatregelen te nemen om liquiditeitssteun voor kleine en middelgrote ondernemingen te bieden, om overheidsinvesteringen te vervroegen en om particuliere investeringen te bevorderen om het economisch herstel te bevorderen. De Raad heeft Hongarije ook aanbevolen de houdbaarheid van het pensioenstelsel op lange termijn te verbeteren en het stelsel toereikend te houden, met name door de inkomensongelijkheid aan te pakken. Hongarije werd aanbevolen zijn investeringen toe te spitsen op de groene en digitale transitie, met name energie schoner en efficiënter produceren en gebruiken, duurzaam vervoer en digitale infrastructuur voor scholen, en om hervormingen en investeringen te bevorderen op het gebied van duurzaam water- en afvalbeheer en de circulariteit van de economie, de digitalisering van het bedrijfsleven, groene en digitale vaardigheden, en onderzoek en innovatie. Tot slot werd Hongarije aanbevolen om zijn algemene afhankelijkheid van fossiele brandstoffen te verminderen door de uitrol van hernieuwbare energiebronnen te versnellen, middels snellere vergunningsprocedures en de modernisering van de elektriciteitsinfrastructuur, om de invoer van fossiele brandstoffen te diversifiëren door onder meer de interconnectie in samenwerking met andere landen te versterken, en om de afhankelijkheid van fossiele brandstoffen voor gebouwen en vervoer te reduceren door extra in te zetten op energie-efficiëntie maatregelen voor iedereen, met name in woningen, en op de elektrificatie van het vervoer.

- (3) De aanbevelingen aan Hongarije van 20 juli 2020 bevatten meer specifieke beleidsrichtsnoeren om te herstellen van de COVID-19-pandemie. Nu de Commissie bij de indiening van het herstel- en veerkrachtplan de vooruitgang bij de uitvoering van deze landspecifieke aanbevelingen heeft beoordeeld, is zij van oordeel dat de aanbeveling betreffende effectieve maatregelen om de COVID-19-pandemie aan te pakken, de economie te stimuleren en het daaropvolgende herstel te ondersteunen, volledig zijn uitgevoerd. Er is aanzienlijke vooruitgang geboekt met betrekking tot de aanbeveling inzake het verstrekken van liquiditeitssteun aan kleine en middelgrote ondernemingen en het bevorderen van particuliere investeringen.
- (4) Op 11 mei 2021 heeft Hongarije in overeenstemming met artikel 18, lid 1, van Verordening (EU) 2021/241 zijn nationale herstel- en veerkrachtplan ingediend bij de Commissie. Die indiening volgde op een in overeenstemming met het nationale rechtskader uitgevoerd proces van raadpleging waarbij lokale en regionale autoriteiten, sociale partners, maatschappelijke organisaties, jongerenorganisaties en andere relevante belanghebbenden betrokken waren. Hongarije heeft de in mei 2021 ingediende versie, overeenkomstig artikel 19, lid 1, van Verordening (EU) 2021/241, aangevuld en bijgewerkt en heeft op 3 november 2022 een geconsolideerde versie ingediend bij de Commissie. De nationale zeggenschap over de herstel- en veerkrachtplannen vormt de basis voor de geslaagde uitvoering ervan en voor hun blijvende invloed op nationaal niveau en geloofwaardigheid op Europees niveau. Krachtens artikel 19 van die verordening heeft de Commissie de relevantie, doeltreffendheid, efficiëntie en samenhang van het herstel- en veerkrachtplan beoordeeld in overeenstemming met de beoordelingsrichtsnoeren opgenomen in bijlage V bij die verordening.

- (5) De herstel- en veerkrachtplannen moeten gericht zijn op de algemene doelstellingen van de bij Verordening (EU) 2021/241 (de “faciliteit”) ingestelde herstel- en veerkrachtfaciliteit en het bij Verordening (EU) 2020/2094¹ van de Raad vastgestelde herstelinstrument van de Europese Unie ter ondersteuning van het herstel na de COVID-19-crisis. Zij moeten de economische, sociale en territoriale cohesie van de Unie verbeteren door bij te dragen aan de zes pijlers van artikel 3 van Verordening (EU) 2021/241.
- (6) De uitvoering van de herstel- en veerkrachtplannen van de lidstaten zal een gecoördineerde inspanning vormen met investeringen en hervormingen in de hele Unie. Dankzij de gecoördineerde en gelijktijdige uitvoering van deze hervormingen en investeringen en de uitvoering van grensoverschrijdende projecten zullen die hervormingen en investeringen elkaar versterken en in de Unie positieve overloopeffecten genereren. Zo zal ongeveer een derde van de impact van de faciliteit op de groei en werkgelegenheid in de lidstaten komen van overloopeffecten uit andere lidstaten.

---

¹ Verordening (EU) 2020/2094 van de Raad van 14 december 2020 tot vaststelling van een herstelinstrument van de Europese Unie ter ondersteuning van het herstel na de COVID-19-crisis (PB L 433I van 22.12.2020, blz. 23).

Evenwichtige respons die bijdraagt aan de zes pijlers

- (7) In overeenstemming met artikel 19, lid 3, punt a), van Verordening (EU) 2021/241 en criterium 2.1 van bijlage V daarbij vormt het herstel- en veerkrachtplan in hoge mate (score A) een omvattende en voldoende evenwichtige respons op de economische en sociale situatie en draagt het zodoende bij aan elk van de zes in artikel 3 van die verordening genoemde pijlers, daarbij rekening houdend met de specifieke uitdagingen van en de financiële toewijzing aan de betrokken lidstaat.
- (8) Het herstel- en veerkrachtplan bevat maatregelen die bijdragen aan alle zes de pijlers; een aantal componenten hebben betrekking op verschillende pijlers tegelijk. Het herstel- en veerkrachtplan omvat een breed scala aan maatregelen, met bijzondere aandacht voor de groene transitie, de digitale transformatie, het opbouwen van economische, sociale en institutionele veerkracht, en beleidsmaatregelen ten behoeve van de volgende generatie. Het voorziet ook in maatregelen ter ondersteuning van slimme, duurzame en inclusieve groei en sociale en territoriale cohesie, conform de Europese Industriestrategie.

- (9) Het herstel- en veerkrachtplan draagt aanzienlijk bij tot de groene transitie en de digitale transformatie. De groene transitie wordt met name ondersteund door hervormingen en investeringen op het gebied van duurzaam vervoer, energie, waterbeheer en de circulaire economie. Belangrijke maatregelen zijn onder meer investeringen in emissievrij openbaar vervoer, de ontwikkeling van energienetten en de opwekking van hernieuwbare energie. Verschillende componenten omvatten maatregelen ter verbetering van energie-efficiëntie van openbare en residentiële gebouwen. De digitale transformatie wordt met name ondersteund door maatregelen ter bevordering van de digitalisering van het onderwijs en het openbaar bestuur, de digitalisering van de gezondheids-, energie- en vervoerssector, en de ontwikkeling van digitale vaardigheden.
- (10) Talrijke hervormingen en investeringen in het herstel- en veerkrachtplan hebben tot doel de gezondheidszorg en de economische, sociale en institutionele veerkracht te verbeteren. Maatregelen in de gezondheidszorg zullen naar verwachting de efficiëntie en de toegang tot zorg voor iedereen ten goede komen. De maatregelen omvatten ook betere huisvesting voor inwoners van de armste nederzettingen. Belangrijke institutionele hervormingen zullen naar verwachting de veerkracht van de economie versterken door de strijd tegen corruptie op te voeren en de onafhankelijkheid van de rechterlijke macht te versterken. De beoogde hervormingen zijn erop gericht om enerzijds het belastingstelsel te vereenvoudigen en beter te wapenen tegen het risico van agressieve fiscale planning, en anderzijds het gewicht van openbare raadplegingen en effectbeoordelingen in het wetgevingsproces te versterken om de kwaliteit en voorspelbaarheid van de regelgeving te verbeteren. Slimme, duurzame en inclusieve groei zal naar verwachting worden bereikt met name door diverse maatregelen om de concurrentie bij overheidsopdrachten aan te wakkeren, waaronder gerichte acties om de deelname van kleine en middelgrote ondernemingen te faciliteren, en onderzoek en innovatie te bevorderen.

- (11) Sociale en territoriale cohesie zal naar verwachting worden bevorderd door middel van een breed scala aan maatregelen in het herstel- en veerkrachtplan, met name hervormingen en investeringen om de ontwikkeling van een gekwalificeerde en concurrerende beroepsbevolking te ondersteunen, onder meer dankzij de ontwikkeling van digitale en beroepsvaardigheden, en door hervormingen om de houdbaarheid van de overheidsfinanciën te verbeteren. Voorts zijn verschillende maatregelen bedoeld om de specifieke uitdagingen van de meest achtergestelde nederzettingen aan te pakken, en dragen maatregelen op het gebied van gezondheidszorg ook bij tot een uitgebreidere eerstelijnszorg en tot de toegankelijkheid van hoogwaardige ziekenhuiszorg. Tot slot is een aanzienlijk deel van het herstel- en veerkrachtplan gewijd aan beleid dat de volgende generatie ten goede komt, met name door onderwijs te digitaliseren, de toegang tot hoogwaardig en inclusief onderwijs te verbeteren en de beschikbaarheid van onderwijs en opvang voor jonge kinderen te vergroten.

Aanpakken van alle of een significant deel van de in de landspecifieke aanbevelingen vastgestelde uitdagingen

- (12) In overeenstemming met artikel 19, lid 3, punt b), van Verordening (EU) 2021/241 en criterium 2.2 van bijlage V daarbij zal het herstel- en veerkrachtplan naar verwachting bijdragen tot een doeltreffende aanpak van alle of een significant deel van de uitdagingen (score A) die zijn vastgesteld in de aan Hongarije gerichte landspecifieke aanbevelingen, met inbegrip van de begrotingsaspecten daarvan, die tot de betrokken lidstaat zijn gericht, of de uitdagingen die zijn vastgesteld in andere relevante documenten die de Commissie officieel heeft goedgekeurd in het kader van het Europees Semester.

- (13) Het herstel- en veerkrachtplan omvat uitgebreide hervormingen en investeringen die elkaar versterken en die bijdragen tot een doeltreffende aanpak van alle of een significant deel van de economische en sociale uitdagingen die zijn uiteengezet in de landspecifieke aanbevelingen die de Raad in het kader van het Europees Semester in 2019, 2020 en 2022 tot Hongarije heeft gericht, met name met betrekking tot de groene en digitale transitie, onderwijs, de arbeidsmarkt, sociaal beleid, gezondheidszorg, het kader voor corruptiebestrijding, de onafhankelijkheid van de rechterlijke macht, concurrentie bij overheidsopdrachten, de kwaliteit en transparantie van de besluitvorming, belastingheffing en agressieve fiscale planning, en het pensioenstelsel.

- (14) Het herstel- en veerkrachtplan bevat verschillende relevante maatregelen om de uitdagingen in verband met de groene transitie aan te pakken. Wat energieproductie en energie-efficiëntie betreft, voorziet het herstel- en veerkrachtplan in hervormingen om de vergunningsprocedures voor de productie van hernieuwbare energie te stroomlijnen, de vereenvoudiging van de aansluiting van kleine hernieuwbare-energiecentrales op het net en het wegwerken van belemmeringen voor de ontwikkeling van windenergie. Hongarije heeft zich ertoe verbonden de totale capaciteit van de hernieuwbare energie-productie die op het net mag worden aangesloten, tegen 2026 op te trekken tot ten minste 10 000 MW. Het herstel- en veerkrachtplan omvat ook investeringen om de uitrol van de productie van zonne-energie te vergroten en het elektriciteitsnetwerk te verbeteren, zodat uit hernieuwbare bronnen geproduceerde energie op een veilige manier kan worden geïntegreerd. Het herstel- en veerkrachtplan voorziet voorts in investeringen in de energie-efficiëntie van openbare gebouwen, met name onderwijs- en zorgfaciliteiten, alsmede in residentiële gebouwen. Op het gebied van duurzaam vervoer omvat het herstel- en veerkrachtplan investeringen in de ontwikkeling van het voorstedelijk spoornet, de TEN-T-spoorcorridors, emissievrij busvervoer en het centrale verkeersbeheer op de TEN-T-spoorlijnen. Bovendien zal Hongarije voor bus en trein één nationaal tarief-, ticket-, en reizigersinformatiesysteem invoeren. Het herstel- en veerkrachtplan omvat ook maatregelen ter bevordering van hervormingen en investeringen in de circulaire economie en duurzaam afvalbeheer, alsook duurzaam waterbeheer, onder meer door de bevordering van op de natuur gebaseerde waterretentie.

- (15) Het herstel- en veerkrachtplan bevat ook verschillende relevante maatregelen om de uitdagingen in verband met de digitale transitie aan te pakken. Het herstel- en veerkrachtplan omvat maatregelen om te voorzien in digitale notebooks en relevante opleidingen voor leerkrachten en leerlingen in het openbaar onderwijs, ICT-apparatuur voor basis- en middelbare scholen, met inbegrip van scholen voor beroepsonderwijs en -opleiding, universiteiten en instellingen voor volwassenenonderwijs, en om de digitalisering van de gezondheidszorg en het vervoer te bevorderen. Bovendien bevat het herstel- en veerkrachtplan een aantal maatregelen om het openbaar bestuur verder te digitaliseren, met name via elektronische meldingsplatforms voor belastingdoeleinden, de verdere ontwikkeling van het elektronische aanbestedingssysteem en een beter dossierbeheersysteem voor het openbaar ministerie.
- (16) Het herstel- en veerkrachtplan bevat verschillende maatregelen om de problemen in het onderwijs aan te pakken. Het herstel- en veerkrachtplan omvat hervormingen om het beroep van leraar aantrekkelijker te maken dankzij een mechanisme voor een geleidelijke convergentie van de lonen van leerkrachten naar ten minste 80 % van het gemiddelde loon van afgestudeerden in het tertiair onderwijs, om segregatie in scholen te verminderen en om de toegang tot hoogwaardig onderwijs te waarborgen, met name door aan leerlingen en leerkrachten de nodige apparatuur ter beschikking te stellen om modern digitaal onderwijs te volgen en door de digitale vaardigheden van leerlingen en leerkrachten te ontwikkelen. Het herstel- en veerkrachtplan bevat ook investeringen teneinde bij- en herscholingsmogelijkheden te bieden aan leerkrachten en specifieke managementopleidingen voor schooldirecteuren en adjunct-schooldirecteuren te voorzien, de integratie van leerlingen met speciale onderwijsbehoeften in het reguliere onderwijs te ondersteunen en een proces te starten om klassen in het lager secundair onderwijs in kleine, slecht presterende scholen in grotere scholen te integreren om de efficiëntie en de kwaliteit van het onderwijs te verbeteren. Bovendien worden de uitdagingen in verband met onderzoek en innovatie aangepakt door de oprichting van nationale laboratoria om het ecosysteem voor wetenschap en innovatie te verbeteren.

- (17) De landspecifieke aanbeveling over de integratie van de meest kwetsbare groepen op de arbeidsmarkt wordt aangepakt door extra plaatsen te voorzien in crèches, door mensen die in de meest achtergestelde nederzettingen wonen betere arbeidsperspectieven te bieden, en door te investeren in digitale onderwijsapparatuur, digitale leerinhoud, opleidingen voor volwassenen en een gemoderniseerde leeromgeving in instellingen voor beroepsonderwijs en -opleiding en universiteiten.
- (18) Het herstel- en veerkrachtplan omvat verschillende maatregelen om specifieke uitdagingen in verband met sociaal beleid aan te pakken met omvattende steun voor de inwoners van de 300 meest achtergestelde nederzettingen. Deze maatregelen zijn gericht op het bevorderen van werkgelegenheid en de ontwikkeling van vaardigheden naargelang de plaatselijke context, betere leerresultaten door middel van gemeenschapsgerichte pedagogie, de bouw en renovatie van sociale woningen en de oprichting van sociale zonne-energiecentrales.
- (19) Het herstel- en veerkrachtplan bevat een breed scala aan hervormingen en investeringen om de meest kritieke uitdagingen van de zorgdiensten aan te pakken. Het gaat met name om investeringen in de modernisering van de infrastructuur en uitrusting van ziekenhuizen, de optimalisering van het ziekenhuisnetwerk en de ontwikkeling van primaire en preventieve zorg door de oprichting van gemeenschappen van huisartsen die geïntegreerde gezondheidsdiensten aanbieden. Dit wordt aangevuld met investeringen in digitale gezondheidszorg, zoals digitaliseringsprogramma's en monitoring op afstand in het kader van de ouderenzorg. Een andere maatregel moet mee een einde helpen maken aan de foaien in de gezondheidszorg.

- (20) Het herstel- en veerkrachtplan bevat een aantal maatregelen om het kader voor corruptiebestrijding te versterken. Er wordt onder meer een integriteitsautoriteit opgericht om de preventie, opsporing en correctie van fraude, belangenconflicten en corruptie effectief te versterken, alsook andere onrechtmatigheden en onregelmatigheden met betrekking tot de uitvoering van EU-steun in Hongarije, met bijzondere aandacht voor overheidsopdrachten en waarbij de geldigheid van vermogensaangiften wordt gewaarborgd. Volgens het herstel- en veerkrachtplan moet de integriteitsautoriteit uitgebreide bevoegdheden krijgen om op te treden telkens als zij van oordeel is dat de bevoegde nationale autoriteiten niet de nodige maatregelen hebben genomen ter voorkoming, opsporing en correctie van fraude, belangenconflicten, corruptie en andere onrechtmatigheden of onregelmatigheden die het goed financieel beheer van de EU-begroting of de bescherming van de financiële belangen van de Unie schaden of ernstig dreigen te schaden. De totale onafhankelijkheid van de integriteitsautoriteit moet worden gewaarborgd, onder meer door de procedure voor de selectie van haar personeel en management en door de procedure voor de opstelling van haar begroting. Een andere maatregel is de oprichting van een taskforce voor corruptiebestrijding, waarin onafhankelijke niet-gouvernementele organisaties een belangrijke rol moeten krijgen, om de bestaande anticorruptiemaatregelen voortdurend te onderzoeken en voorstellen te doen ter verbetering van de opsporing, het onderzoek, de vervolging en de bestraffing van corruptie en andere praktijken zoals nepotisme, favoritisme of “draaideurconstructies” tussen de publieke en de particuliere sector. Volgens het herstel- en veerkrachtplan moet de taskforce worden voorgezeten door de voorzitter van de integriteitsautoriteit, maar moet onafhankelijk van die autoriteit werken. Daarnaast bevat het herstel- en veerkrachtplan maatregelen om een nauwere samenwerking met het Europees Bureau voor fraudebestrijding (OLAF) te ondersteunen, het personele en materiële toepassingsgebied voor vermogensaangiften uit te breiden, en het toezicht en de transparantie aan te scherpen met betrekking tot de wijze waarop EU-steun wordt gebruikt door stichtingen van openbaar belang die activiteiten van algemeen belang verrichten, en door rechtspersonen die door hen zijn opgericht of onderhouden.

Het herstel- en veerkrachtplan omvat ook een aantal hervormingen ter versterking van de wetgevende, institutionele en praktische regelingen om fraude, corruptie, belangenconflicten en andere onrechtmatigheden bij het gebruik van steun van de Unie doeltreffender te voorkomen, op te sporen en te corrigeren. Het herstel- en veerkrachtplan omvat ook een hervorming om het kader voor corruptiebestrijding te versterken en rechterlijke toetsing mogelijk te maken van beslissingen van het openbaar ministerie of de onderzoeksautoriteit om een melding van een misdrijf te seponeren of een strafprocedure te beëindigen. Een maatregel beoogt ook de volledige uitvoering van de huidige strategie en het actieplan van Hongarije voor corruptiebestrijding en de voorbereiding van een nieuwe nationale strategie en een nieuw actieplan voor corruptiebestrijding. Verschillende maatregelen in het herstel- en veerkrachtplan dragen bij tot meer transparantie van en toegang tot openbare gegevens, mede met het oog op de versterking van het kader voor corruptiebestrijding door onafhankelijk toezicht te faciliteren. Dergelijke maatregelen omvatten het opzetten en beheren van een raadpleegbaar centraal register over de besteding van overheidsmiddelen, het schrappen of beperken van de kosten voor verzoeken om openbare informatie, kortere gerechtelijke procedures in verband met de toegang tot openbare informatie, en regelmatige controles bij alle overheidsinstanties om na te gaan of zij hun respectieve verplichtingen in verband met het verlenen van toegang tot gegevens van algemeen belang nakomen.

- (21) De landspecifieke aanbeveling over het versterken van de onafhankelijkheid van de rechterlijke macht wordt aangepakt door verschillende hervormingen in het herstel- en veerkrachtplan, die naar verwachting de onafhankelijkheid en onpartijdigheid van de bij wet overeenkomstig artikel 19 van het Verdrag betreffende de Europese Unie en het relevante acquis van de Unie ingestelde rechtbanken en rechters zullen versterken, hetgeen de rechterlijke bescherming zal versterken en het investeringsklimaat in Hongarije ten goede zal komen. Het herstel- en veerkrachtplan omvat maatregelen ter versterking van de relatieve rol en bevoegdheden van de Nationale Raad voor Justitie met betrekking tot de bevoegdheden van de voorzitter van het Nationaal Bureau voor Justitie. De uitoefening van effectief toezicht op de voorzitter van het Nationaal bureau voor Justitie door de Nationale Raad voor Justitie zal naar verwachting het risico op willekeurige beslissingen in het centrale bestuur van rechtbanken beperken, ook met betrekking tot rechterlijke benoemingen, en derhalve de onafhankelijkheid van de rechterlijke macht versterken. Volgens het herstel- en veerkrachtplan moet dit met name worden bereikt door de eis in te voeren dat de Nationale Raad voor Justitie een bindend met redenen omkleed advies moet uitbrengen over individuele besluiten, zoals over de geschiktheid van kandidaten, op basis van geschiktheidscriteria, voor de functie van voorzitter en vicevoorzitter van het Nationaal Bureau voor Justitie, de nietigverklaring van benoemingsprocedures voor rechterlijke en gerechtelijke bestuursfuncties, de overplaatsing van rechters en de verwijdering van rechters uit de pool van rechters die bijzondere zaken behandelen, met inbegrip van administratieve zaken. De Nationale raad voor Justitie moet ook een bindend met redenen omkleed advies uitbrengen over voorschriften zoals het puntensysteem voor gerechtelijke functies, de voorwaarden voor de toekenning van bonussen, de opleiding van rechters, de nationale werklast en het aantal justitiële posten.

Ten slotte moeten rechters-leden van de Nationale Raad voor Justitie zich verkiesbaar kunnen stellen voor de volgende ambtstermijn, en moet de Nationale Raad voor Justitie beschikken over toegang tot alle documenten, de rechtsbevoegdheid en autonomie bij de uitbetaling van zijn begroting, en moet hij zich tot het bevoegde gerecht en het grondwettelijk hof kunnen wenden om zijn prerogatieven te verdedigen. Er moeten ook niet-discretionaire regels voor de aanwijzing van voorzitters ad interim van rechtbanken en een verbod op terugkeer van rechters bij een hogere rechterlijke instantie na afloop van hun detachering worden ingevoerd. Een andere hervorming zal naar verwachting de rechterlijke onafhankelijkheid van het Hooggerechtshof (*Kúria*) versterken, met name door wijziging van de regels voor de verkiezing van de voorzitter van de *Kúria*, die ten minste vijf jaar ervaring als rechter moet hebben en niet mag kunnen worden herkozen. De Nationale Raad voor Justitie moet een bindend met redenen omkleed advies uitbrengen over de geschiktheid van kandidaten voor het ambt van voorzitter en vicevoorzitter van de *Kúria*. De hervorming moet ook de mogelijkheid uitsluiten dat leden van het Grondwettelijk Hof in de *Kúria* worden benoemd zonder de normale sollicitatieprocedure te doorlopen, de regeling voor de toewijzing van zaken verbeteren en ervoor zorgen dat de raad van justitie van de *Kúria* sterkere bevoegdheden krijgt. Met andere hervormingen zullen naar verwachting de belemmeringen voor prejudiciële verwijzingen naar het Hof van Justitie van de Europese Unie worden weggewerkt en zal komaf worden gemaakt met de in 2019 ingevoerde mogelijkheid voor overheidsinstanties om definitieve rechterlijke beslissingen bij het Grondwettelijk Hof aan te vechten, zodat wordt gewaarborgd dat definitieve uitspraken door de bevoegde onafhankelijke rechtbanken worden gedaan.

- (22) Het herstel- en veerkrachtplan bevat ook diverse maatregelen om uitdagingen in verband met de mededinging bij overheidsopdrachten aan te pakken, onder meer door de integriteit van de procedures voor overheidsopdrachten te versterken. Een hervorming behelst ook de ontwikkeling en het permanente gebruik van een monitoringinstrument om te beoordelen hoe vaak en waarom in antwoord op openbare aanbestedingsprocedures slechts één offerte wordt ingediend. Een andere hervorming heeft tot doel een kader voor prestatiemeting te ontwikkelen met het oog op een regelmatige beoordeling van de efficiëntie en kosteneffectiviteit van overheidsopdrachten, en van de redenen voor de beperkte concurrentie in de sectoren waar het concurrentieniveau het laagst ligt. Er moet een actieplan worden opgesteld en uitgevoerd, op basis van goede internationale praktijken, om de concurrentie bij overheidsopdrachten te bevorderen. Voortbouwend op die hervormingen bevat het herstel- en veerkrachtplan de verbintenis van Hongarije om het aandeel overheidsopdrachten met slechts één inschrijver terug te dringen tot minder dan 15 % en op dat niveau te handhaven, zowel voor procedures die geheel of deels met steun van de Unie worden gefinancierd als voor procedures die uitsluitend uit nationale middelen worden gefinancierd. Om deze hervormingen te begeleiden, voorziet het herstel- en veerkrachtplan in opleidingsmogelijkheden en een steunregeling om de deelname van micro-, kleine en middelgrote ondernemingen aan openbare aanbestedingsprocedures te vergemakkelijken, en in de ontwikkeling van het elektronisch systeem voor overheidsopdrachten om onafhankelijk toezicht op en een onafhankelijke analyse van de mededinging bij overheidsopdrachten te vergemakkelijken.

- (23) Het herstel- en veerkrachtplan omvat hervormingen om de kwaliteit en transparantie van het besluitvormingsproces te verbeteren door een effectieve sociale dialoog in te stellen, andere belanghebbenden te betrekken en regelmatige effectbeoordelingen uit te voeren. De daarmee samenhangende maatregelen moeten ervoor zorgen dat de door de regering opgestelde ontwerpen van wetgevingshandelingen systematisch gedurende een voldoende lange periode aan een openbare raadpleging worden onderworpen, behoudens een grondige motivering, en dat voor alle ontwerpen van wetgevingshandelingen consequent effectbeoordelingen worden opgesteld en openbaar gemaakt. De expliciete betrokkenheid van de sociale partners en belanghebbenden bij de besluitvorming is ook een voorwaarde voor talrijke maatregelen in het herstel- en veerkrachtplan. De betrokkenheid van belanghebbenden bij de uitvoering van en het toezicht op het herstel- en veerkrachtplan zelf worden ook voorzien door de oprichting en werking van een monitoringcomité; minstens de helft van de leden van dat comité moet komen uit maatschappelijke organisaties die volledig onafhankelijk zijn van overheidsinstanties.
- (24) Het herstel- en veerkrachtplan omvat ook maatregelen met betrekking tot het ondernemingsklimaat, met name ter verbetering van het belastingstelsel. Het herstel- en veerkrachtplan omvat hervormingen om agressieve fiscale planning doeltreffender aan te pakken, zoals een uitgebreidere gegevensrapportage over verrekenprijzen, nieuwe eisen inzake een minimum aan inhoud voor de vennootschapsbelasting voor brievenbusfirma's en een ruimer toepassingsgebied van de regels inzake de niet-afrekbaarheid van uitgaande betalingen naar rechtsgebieden met een laag of nulbelastingtarief. Wat fiscale vereenvoudiging betreft, bevat het herstel- en veerkrachtplan maatregelen om het aantal belastingen te verminderen en voor de digitale transformatie van de procedures voor het naleven van de belastingregels.

- (25) Het herstel- en veerkrachtplan omvat een routekaart voor hervormingen om de houdbaarheid van het Hongaarse pensioenstelsel op middellange en lange termijn veilig te stellen en tegelijkertijd de rechten van gepensioneerden met een lager inkomen te verhogen. Het herstel- en veerkrachtplan zal naar verwachting ook bijdragen tot de houdbaarheid van de overheidsfinanciën door de uitvoering van uitgaventoetsingen.
- (26) De aanbevelingen in verband met de onmiddellijke budgettaire beleidsreactie op de pandemie kunnen worden geacht buiten het toepassingsgebied van het herstel- en veerkrachtplan van Hongarije te vallen, niettegenstaande Hongarije over het algemeen adequaat en voldoende heeft gereageerd op de onmiddellijke behoefte om de economie in 2020, 2021 en 2022 te ondersteunen, in overeenstemming met de algemene ontsnappingsclausule van het stabiliteits- en groeipact.

Bijdrage aan het groeipotentieel, de jobcreatie en de economische, sociale en institutionele veerkracht

- (27) Overeenkomstig artikel 19, lid 3, punt c), van Verordening (EU) 2021/241 en criterium 2.3 van bijlage V daarbij zal het herstel- en veerkrachtplan naar verwachting een grote impact (score A) hebben op de versterking van het groeipotentieel en de economische, sociale en institutionele veerkracht van Hongarije, het stimuleren van jobcreatie, waarmee wordt bijgedragen aan de uitvoering van de Europese pijler van sociale rechten, onder meer door beleid inzake kinderen en jongeren te bevorderen, en op de verzachting van de economische en sociale gevolgen van de COVID-19-crisis, waarmee ook de economische, sociale en territoriale cohesie en de convergentie binnen de Unie wordt bevorderd.

- (28) Uit simulaties van de diensten van de Commissie blijkt dat het herstel- en veerkrachtplan, samen met de overige maatregelen van het herstelinstrument voor de Europese Unie, het bbp van Hongarije tegen 2025 met 1,0 % tot 1,4 % kan verhogen. Daarbij is geen rekening houden met de mogelijke positieve effecten van structurele hervormingen, die aanzienlijk kunnen zijn. Het herstel- en veerkrachtplan zal naar verwachting slimme, duurzame en inclusieve groei bevorderen, met een belangrijke bijdrage van investeringen die een succesvolle groene en digitale transitie ondersteunen, innovatie bevorderen, het openbaar bestuur en de overheidsdiensten digitaliseren en voor meer concurrentie bij overheidsopdrachten zorgen. De maatregelen zullen naar verwachting zorgen voor een grotere energie-efficiëntie in openbare gebouwen en het aandeel van de productie van hernieuwbare energie doen stijgen. Zij zullen naar verwachting ook de digitale vaardigheden en de gezondheidsresultaten ten goede komen.
- (29) Op middellange tot lange termijn zal het herstel- en veerkrachtplan naar verwachting zorgen voor een groter aanbod aan geschoolde werknemers dankzij hervormingen en investeringen in openbaar onderwijs, beroepsopleiding en hoger onderwijs. Het herstel- en veerkrachtplan zal naar verwachting een bijzondere bijdrage leveren aan digitale vaardigheden dankzij het toenemende gebruik van digitale instrumenten en oplossingen op het gebied van onderwijs en gezondheid. Hervormingen en investeringen in de gezondheidszorg kunnen ook een positieve bijdrage leveren aan het arbeidsaanbod. Het innovatiepotentieel van de economie zal naar verwachting worden gestimuleerd door investeringen die de samenwerking tussen verschillende onderzoeks- en ontwikkelingsactoren op diverse gebieden van strategisch belang bevorderen. Maatregelen die erop gericht zijn de concurrentie bij overheidsopdrachten te verbeteren, corruptie te bestrijden, de onafhankelijkheid van de rechterlijke macht te versterken, de kwaliteit van de wetgeving en de kwaliteit van de overheidsuitgaven te verbeteren, kunnen ook de potentiële output stimuleren door de kwaliteit van de investeringen te verbeteren, met name in de overheidssector.

- (30) Het herstel- en veerkrachtplan zal naar verwachting de groene transitie ondersteunen en de afhankelijkheid van de invoer van fossiele brandstoffen verminderen. Hervormingen en investeringen in hernieuwbare energie en investeringen in het elektriciteitsnet om meer hernieuwbare energiebronnen aan te kunnen koppelen, zullen naar verwachting voor een aanzienlijke groei van het aandeel van emissievrije elektriciteitsopwekking zorgen. Bovendien zullen investeringen in energie-efficiëntie in openbare en residentiële gebouwen naar verwachting het verbruik van fossiele energie en de uitstoot van broeikasgassen verminderen. Maatregelen inzake duurzame mobiliteit, zoals betere voorstedelijke spoorverbindingen en elektrische bussen, zullen naar verwachting de kwaliteit en efficiëntie van het openbaar vervoer verbeteren, de uitstoot van broeikasgassen terugdringen en voor een betere luchtkwaliteit zorgen, met positieve gevolgen voor de gezondheidsresultaten en de productiviteit.
- (31) Maatregelen van het herstel- en veerkrachtplan die naar verwachting de sociale cohesie ten goede zullen komen en zullen helpen om de sociale en economische risico's van kwetsbare groepen te beperken, zijn onder meer de ontwikkeling van kinderopvang voor jonge kinderen, de bevordering van digitale vaardigheden in scholen, een grotere deelname van kansarme leerlingen en studenten met speciale onderwijsbehoeften aan hoogwaardig regulier onderwijs, het tegengaan van het risico van segregatie in scholen, en een hervormingspakket voor de gezondheidszorg met het oog op een eerlijkere toegang tot gezondheidszorg door middel van investeringen en het schrappen van de fooien in de zorg. Er wordt ook een omvattend maatregelenpakket voorzien om de meest achtergestelde nederzettingen te ondersteunen op basis van specifieke behoeften.

Geen ernstige afbreuk doen

- (32) Overeenkomstig artikel 19, lid 3, punt d), van Verordening (EU) 2021/241 en criterium 2.4 van bijlage V daarbij zal het herstel- en veerkrachtplan naar verwachting waarborgen dat geen enkele erin opgenomen maatregel voor de uitvoering van hervormingen en investeringsprojecten ernstige afbreuk doet aan milieudoelstellingen (score A), in de zin van artikel 17 van Verordening (EU) 2020/852¹ (het beginsel “geen ernstige afbreuk doen”).
- (33) Overeenkomstig de technische richtsnoeren die zijn opgenomen in de mededeling van de Commissie “Technische richtsnoeren over de toepassing van het beginsel “geen ernstige afbreuk doen aan” in het kader van de verordening betreffende de faciliteit voor herstel en veerkracht”² heeft Hongarije aangetoond dat geen van de maatregelen in zijn herstel- en veerkrachtplan ernstige afbreuk doet aan enige milieudoelstelling. Waar nodig, stelt Hongarije risicobeperkende maatregelen voor om ernstige afbreuk te vermijden. Deze risicobeperkende maatregelen moeten door de relevante mijlpalen en streefdoelen worden gewaarborgd.

---

¹ Verordening (EU) 2020/852 van het Europees Parlement en de Raad van 18 juni 2020 betreffende de totstandbrenging van een kader ter bevordering van duurzame beleggingen en tot wijziging van Verordening (EU) 2019/2088 (PB L 198 van 22.6.2020, blz. 13).

² PB C 58 van 18.2.2021, blz. 1.

- (34) Er is bijzondere aandacht besteed aan maatregelen waarvan het effect op de milieudoelstellingen een grondig onderzoek rechtvaardigt. Voor maatregelen waarbij infrastructuur voor watervoorziening wordt gebouwd en gerenoveerd, waarborgen de relevante mijlpalen dat geen ernstige schade aan het milieu wordt toegebracht, met name door ervoor te zorgen dat resultaten en voorwaarden van milieu-effectbeoordelingen worden uitgevoerd, overeenkomstig de milieuwetgeving van de Unie, en door ervoor te zorgen dat relevante vergunningen voor wateronttrekking worden verleend en dat de door die investeringen getroffen oppervlakte- en grondwaterlichamen een goede ecologische status bereiken.

Bijdrage aan de groene transitie, met inbegrip van biodiversiteit

- (35) In overeenstemming met artikel 19, lid 3, punt e), van Verordening (EU) 2021/241 en criterium 2.5 van bijlage V daarbij bevat het herstel- en veerkrachtplan maatregelen die in hoge mate (score A) bijdragen tot de groene transitie, met inbegrip van biodiversiteit, of de aanpak van de daaruit voortvloeiende uitdagingen. De maatregelen ter ondersteuning van de klimaatdoelstellingen zijn goed voor 48,1 % van de totale toewijzing van het herstel- en veerkrachtplan, berekend volgens de in bijlage VI bij die verordening beschreven methode. In overeenstemming met artikel 17 van die verordening is het herstel- en veerkrachtplan consistent met de in het nationaal energie- en klimaatplan 2021-2030 vervatte informatie.

- (36) Hervormingen en investeringen in een groter gebruik van hernieuwbare energie, verbeteringen van het net en energie-efficiëntie maatregelen zullen Hongarije naar verwachting helpen zijn decarbonisatie doelstellingen voor 2030 te verwezenlijken en zullen de omslag naar een koolstofarme economie ondersteunen. Verwacht wordt dat dit doel met name zal worden bereikt door een herziening van het wettelijke en administratieve kader om het gebruik van hernieuwbare energiebronnen te bevorderen. Naar verwachting zullen de opheffing van de algemene beperkingen voor windenergiecentrales aan land en de aanleg van “go to areas” in de windrijkste regio’s om de installatie van windturbines verder te vergemakkelijken, de installatie van nieuwe windenergiecapaciteit mogelijk maken. De stroomlijning van de vergunningsprocedures voor energiecentrales die van hernieuwbare energiebronnen afhankelijk zijn, zal de uitrol van hernieuwbare energie naar verwachting bevorderen. Een grotere transparantie, voorspelbaarheid en beschikbaarheid van de procedures voor de aansluiting van hernieuwbare energiebronnen op het net zullen naar verwachting ook bijdragen tot de ontwikkeling ervan; het doel is tegen 2026 vergunningen af te geven om een totale hernieuwbare-productiecapaciteit van 10 000 MW aan het net te koppelen. Overeenkomstig het herstel- en veerkrachtplan, moeten die hervormingen gepaard gaan met investeringen in de ontwikkeling van transmissie- en distributienetten en slimme netwerken, met inbegrip van slimme meters, en in de installatie van zonnepanelen en opslagfaciliteiten. De renovatie van openbare gebouwen, met name onderwijs- en zorgfaciliteiten, en van residentiële gebouwen, met name de vervanging van ramen en de modernisering van de verwarming, zal bijdragen tot een grotere energie-efficiëntie.

- (37) Een uitgebreid pakket hervormingen en investeringen in duurzaam vervoer moet het openbaar personenvervoer en het goederenvervoer per spoor ondersteunen. Dit zal naar verwachting een impuls geven aan het algemene mobiliteitsecosysteem, die de Hongaarse economie ten goede moet komen en zal bijdragen tot het koolstofvrij maken van de vervoerssector.
- (38) Het herstel- en veerkrachtplan omvat ook hervormingen en investeringen op het gebied van duurzaam waterbeheer, gericht op het verbeteren van de watervoorziening in regio's die met waterschaarste kampen, met name door de heropbouw van onderdelen van het bestaande waterbeheersysteem en de aanleg van nieuwe watervoorzieningsroutes, op het ontwikkelen van op de natuur gebaseerde oplossingen voor waterretentie, op het verbeteren van het Hongaarse monitoringsysteem voor waterbeheer op lokaal en nationaal niveau, en op het bevorderen van duurzame waterbeheerpraktijken bij landbouwers. Hervormingen en investeringen in verband met waterbeheer zullen naar verwachting bijdragen tot een betere waterretentie in de door waterschaarste getroffen gebieden en tot de bescherming van de grondwatervoorraden. Relevante mijlpalen waarborgen dat de resultaten en voorwaarden van milieu-effectbeoordelingen in acht worden genomen overeenkomstig de milieuwetgeving van de Unie, dat relevante vergunningen voor wateronttrekking worden verleend en dat de door die investeringen getroffen oppervlakte- en grondwaterlichamen een goede ecologische status bereiken.

- (39) Het herstel- en veerkrachtplan omvat hervormingen en investeringen op het gebied van duurzaam afvalbeheer die naar verwachting zullen bijdragen tot de groene transitie, door een gezond en faciliterend rechtskader te creëren om de transitie naar de circulaire economie te bevorderen, en door het gebruik van secundaire grondstoffen te ondersteunen. Deze maatregelen zullen Hongarije naar verwachting helpen de afvalbeheersdoelstellingen van de Unie voor 2025 en 2030 te halen.
- (40) Hoewel het herstel- en veerkrachtplan geen specifieke maatregelen bevat die gericht zijn op biodiversiteit, bevat het wel maatregelen die bijdragen tot de mitigatie van klimaatverandering, die ook gunstig kunnen zijn voor het behoud van de biodiversiteit, aangezien de klimaatverandering één van de grootste bedreigingen voor de biodiversiteit is. Hongarije heeft een systematische beoordeling van het beginsel “geen ernstige afbreuk doen” verricht waaruit blijkt dat geen van de voorgestelde maatregelen schade toebrengt aan de biodiversiteit.

Bijdrage aan de digitale transitie

- (41) In overeenstemming met artikel 19, lid 3, punt f), van Verordening (EU) 2021/241 en criterium 2.6 van bijlage V daarbij bevat het herstel- en veerkrachtplan maatregelen die in hoge mate (score A) bijdragen tot de digitale transitie of de aanpak van de daaruit voortvloeiende uitdagingen. De maatregelen ter ondersteuning van de doelstellingen inzake digitalisering zijn goed voor 29,8 % van de totale toewijzing van het herstel- en veerkrachtplan, berekend volgens de in bijlage VII bij Verordening (EU) 2021/241 beschreven methode.

- (42) Het herstel- en veerkrachtplan omvat verschillende maatregelen die tot doel hebben de digitale vaardigheden in het onderwijs op alle niveaus te verbeteren, leerlingen, studenten en leerkrachten brede toegang tot digitaal onderwijs te bieden, en digitale onderwijsoplossingen te integreren in beroepsonderwijs en -opleiding en in het hoger onderwijs. Met het oog op deze doelstellingen omvat het herstel- en veerkrachtplan de digitale opleiding van leerkrachten en investeringen in ICT-apparatuur voor scholen, leerkrachten en studenten, met bijzondere aandacht voor de meest kansarme leerlingen. Het herstel- en veerkrachtplan ondersteunt ook de ontwikkeling van digitale leerinhoud voor het beroeps- en tertiair onderwijs.
- (43) Het herstel- en veerkrachtplan bevat maatregelen die gericht zijn op de digitalisering van specifieke sectoren, met name gezondheid, vervoer en energie. De digitalisering van de gezondheidszorg omvat een breed scala aan initiatieven, zoals de oprichting van een centrum voor diagnoses op afstand, de invoering van een op artificiële intelligentie gebaseerd systeem voor noodhulpdiensten, de ontwikkeling van mobiele gezondheidsapps en een systeem voor monitoring van oudere patiënten op afstand. De invoering van een centraal verkeersbeheersysteem voor het spoornet en van één nationaal tarief- en reizigersinformatiesysteem voor trein en bus zullen naar verwachting de veiligheid, kwaliteit en aantrekkelijkheid van het openbaar vervoer verbeteren. Door een slim elektriciteitsnet te ontwikkelen zal de extra gedecentraliseerde opwekkingscapaciteit voor hernieuwbare energie naar verwachting beter kunnen worden gekoppeld aan het huidige systeem, teneinde de netwerken aan te passen aan toekomstige behoeften en een betere regulering van de energieproductie mogelijk te maken.

- (44) Maatregelen om de ICT-oplossingen en -diensten van de overheid te versterken zullen naar verwachting ook bijdragen tot de modernisering en verbetering van het openbaar bestuur. Het herstel- en veerkrachtplan bevat onder meer maatregelen in verband met de digitale transformatie van de procedures voor het naleven van de belastingregels, de verdere ontwikkeling van het elektronische aanbestedingssysteem, en het dossierbeheersysteem van het openbaar ministerie.

Blijvende effecten

- (45) Overeenkomstig artikel 19, lid 3, punt g), van Verordening (EU) 2021/241 en criterium 2.7 van bijlage V daarbij zal het herstel- en veerkrachtplan naar verwachting in hoge mate (score A) een blijvend effect sorteren voor Hongarije.
- (46) Het blijvende effect van het herstel- en veerkrachtplan wordt geschraagd door een reeks maatregelen in verschillende sectoren. Hervormingen ter ondersteuning van de groene transitie omvatten een doeltreffender administratief en juridisch kader om de uitrol van hernieuwbare energiebronnen te bevorderen, een nieuw beleidskader voor de circulaire economie, een betere monitoring van de watervoorraden en een beter bewustzijn van duurzaam waterbeheer. Bovendien zullen efficiëntiewinsten dankzij de digitalisering van de overheidsdiensten, onder meer in de gezondheidszorg, naar verwachting bijdragen tot de blijvende impact van het herstel- en veerkrachtplan. Verdere maatregelen met een blijvende impact hebben betrekking op een betere integratie van de meest kwetsbare groepen op de arbeidsmarkt en op de onderwijsresultaten en -participatie van kansarme groepen en mensen uit de minst ontwikkelde gebieden in het onderwijs. Een en ander wordt aangevuld met investeringen in digitale vaardigheden.

- (47) Het herstel- en veerkrachtplan zal de institutionele veerkracht van Hongarije naar verwachting aanzienlijk helpen versterken. Dit zal naar verwachting worden bereikt het kader voor corruptiebestrijding te versterken, door de onafhankelijkheid van de rechterlijke macht te vergroten en door de kwaliteit en transparantie van het besluitvormingsproces te verbeteren. Het ondernemingsklimaat zal naar verwachting gunstig evolueren door maatregelen om het belastingstelsel te verbeteren, voorspelbare regelgeving en meer concurrentie bij overheidsopdrachten. Het herstel- en veerkrachtplan zal naar verwachting ook bijdragen tot de houdbaarheid van het Hongaarse pensioenstelsel en tot een gezond begrotingsbeheer dankzij uitgaventoetsingen.
- (48) De blijvende impact van het herstel- en veerkrachtplan kan ook worden vergroot via synergieën tussen het herstel- en veerkrachtplan en andere steunprogramma's, waaronder programma's die uit de cohesiefondsen worden gefinancierd, met name door diepgewortelde territoriale uitdagingen grondig aan te pakken en een evenwichtige ontwikkeling te stimuleren.

Monitoring en uitvoering

- (49) Overeenkomstig artikel 19, lid 3, punt h), van Verordening (EU) 2021/241 en criterium 2.8 van bijlage V daarbij zijn de in het herstel- en veerkrachtplan voorgestelde regelingen passend om te zorgen voor de doeltreffende monitoring en uitvoering van het herstel- en veerkrachtplan, met inbegrip van het beoogde tijdschema en de beoogde mijlpalen en streefdoelen alsmede de bijbehorende indicatoren.
- (50) Het onderstaatssecretariaat dat binnen het ministerie dat verantwoordelijk is voor de uitvoering van de steun van de Unie belast is met de uitvoering van het herstel- en veerkrachtplan (“de nationale autoriteit”), is verantwoordelijk voor de algemene coördinatie van het herstel- en veerkrachtplan en voor het monitoren van de vooruitgang bij het bereiken van de mijlpalen en streefdoelen. Het is ook belast met de coördinatie van de verslaglegging over de mijlpalen en streefdoelen, met inbegrip van de bijbehorende indicatoren, en het verstrekken van gegevens, bijvoorbeeld over eindontvangers. De nationale autoriteit is verantwoordelijk voor het opstellen van de betalingsverzoeken, de beheersverklaringen en samenvattingen van audits. Om deze taken uit te voeren, zijn aan de nationale autoriteit duidelijke verantwoordelijkheden toegewezen en beschikt zij over een specifieke structuur voor de uitvoering van het herstel- en veerkrachtplan. De vooruitgang op weg naar een bevredigende verwezenlijking van de mijlpalen en streefdoelen zal worden gemonitord aan de hand van regelmatig bijgewerkte gegevens in een monitoringsysteem, dat uiterlijk vóór de indiening van het eerste betalingsverzoek beschikbaar moet zijn, gekoppeld aan passende regelingen om de tijdigheid, betrouwbaarheid en waarachtigheid van de gegevens in dat monitoringsysteem te waarborgen. Daarnaast moeten specifieke monitoringregelingen voor de verschillende maatregelen worden ingevoerd, zodat risico’s en vertragingen bij de uitvoering vroegtijdig aan het licht komen, en waar nodig worden bijgestuurd, zodat de uitvoering van de maatregelen in het herstel- en veerkrachtplan op schema blijft.

- (51) De mijlpalen en streefdoelen in het herstel- en veerkrachtplan zijn adequaat om toe te zien op de uitvoering daarvan. De mijlpalen en streefdoelen zijn een adequate weerspiegeling van het algemene ambitieniveau van het herstel- en veerkrachtplan en ze zijn duidelijk en realistisch. Zij zijn goed doordacht, met relevante, aanvaardbare en robuuste indicatoren die voor een goede monitoring tijdens de uitvoering moeten zorgen. De mijlpalen en streefdoelen zijn ook relevant voor reeds voltooide maatregelen die in aanmerking komen uit hoofde van artikel 17, lid 2, van Verordening (EU) 2021/241. Om een betalingsverzoek te kunnen rechtvaardigen, moeten deze mijlpalen en streefdoelen in de loop van de tijd op bevredigende wijze worden bereikt.
- (52) De lidstaten moeten ervoor zorgen dat wordt meegedeeld en erkend dat sprake is van financiële steun in het kader van de faciliteit, overeenkomstig artikel 34 van Verordening (EU) 2021/241. Uit hoofde van het bij Verordening (EU) 2021/240 van het Europees Parlement en de Raad¹ vastgestelde instrument voor technische ondersteuning kunnen de lidstaten om technische ondersteuning bij de uitvoering van hun herstel- en veerkrachtplannen verzoeken.

Kostenberekening

- (53) Overeenkomstig artikel 19, lid 3, punt i), van Verordening (EU) 2021/241 en criterium 2.9 van bijlage V daarbij is de in het herstel- en veerkrachtplan verstrekte motivering voor het bedrag van de geraamde totale kosten van het herstel- en veerkrachtplan in redelijke mate (score B) redelijk en aannemelijk, strookt het met het kostenefficiëntiebeginsel en staan de kosten in verhouding tot de verwachte nationale economische en sociale gevolgen.

---

¹ Verordening (EU) 2021/240 van het Europees Parlement en de Raad van 10 februari 2021 tot vaststelling van een instrument voor technische ondersteuning (PB L 57 van 18.2.2021, blz. 1).

(54) Hongarije heeft over het algemeen gedetailleerde overzichten verstrekt van individuele kostenramingen voor investeringen en hervormingen met vermelding van kosten die daarvoor in het herstel- en veerkrachtplan zijn opgenomen. Uit de kostenevaluatie blijkt dat de meeste kosten in het herstel- en veerkrachtplan redelijk en aannemelijk zijn. Het bewijsmateriaal ter onderbouwing van de ramingen biedt een aannemelijke verklaring van de belangrijkste kostenfactoren van de voorgestelde maatregelen, hoewel de nauwkeurigheid van het verstrekte bewijsmateriaal van maatregel tot maatregel verschilt. Voor het grootste deel werden eerdere projecten, feitelijke aanbestedingsgegevens of andere vergelijkende kostengegevens voor de belangrijkste kostenfactoren als benchmark voor de kostenramingen voorgesteld. In sommige gevallen zijn de nadere gegevens over de methodologie en de aannames die zijn opgesteld met het oog op de kostenramingen, beperkt, hetgeen een volledig positieve beoordeling van de kostenramingen in de weg staat. Daarnaast heeft Hongarije voor de meeste maatregelen gedetailleerde ondersteunende documenten verstrekt ter onderbouwing van de motivering en de kostenramingen. Voorts heeft Hongarije voldoende informatie en zekerheid verstrekt om te waarborgen dat de kosten van het herstel- en veerkrachtplan niet door andere bestaande of geplande Uniefinanciering worden gedekt. Tot slot zijn de geraamde totale kosten van het ingediende herstel- en veerkrachtplan in overeenstemming met het kostenefficiëntiebeginsel en staan ze in verhouding tot het verwachte nationale economische en sociale effect.

Bescherming van de financiële belangen van de Unie

- (55) Overeenkomstig artikel 19, lid 3, punt j), van Verordening (EU) 2021/241 en criterium 2.10 van bijlage V daarbij zijn de in het herstel- en veerkrachtplan voorgestelde regelingen en de in dit besluit vermelde aanvullende maatregelen passend (score A) om corruptie, fraude en belangenconflicten bij het gebruik van de financiële middelen die op grond van deze verordening zijn verstrekt, te voorkomen, op te sporen en recht te zetten, en wordt verwacht dat de regelingen daadwerkelijk dubbele financiering in het kader van de verordening en andere Unieprogramma's voorkomen. Dit laat de toepassing onverlet van andere instrumenten om de naleving van het Unierecht te bevorderen en te handhaven, onder meer voor het voorkomen, opsporen en verhelpen van corruptie, fraude en belangenconflicten, en het beschermen van de financiën van de Unie overeenkomstig Verordening (EU, Euratom) 2020/2092 van het Europees Parlement en de Raad¹.

---

¹ Verordening (EU, Euratom) 2020/2092 van het Europees Parlement en de Raad van 16 december 2020 betreffende een algemeen conditionaliteitsregime ter bescherming van de Uniebegroting (PB L 433I van 22.12.2020, blz. 1).

(56) Overeenkomstig artikel 20, lid 5, punt e), van Verordening (EU) 2021/241 moeten mijlpalen in verband met de bescherming van de financiële belangen van de Unie worden vastgesteld om de naleving van artikel 22 van die verordening te waarborgen middels de invoering van een adequaat controlesysteem. Door die mijlpalen op bevredigende wijze te bereiken, zal de adequaatheid van het internecontrolesysteem naar verwachting kunnen worden gegarandeerd, overeenkomstig artikel 19, lid 3, punt j, van Verordening (EU) 2021/241. Aangezien een robuust en doeltreffend kader voor corruptiebestrijding, aangescherpte regelingen om fraude, corruptie, belangenconflicten en andere onrechtmatigheden bij de uitvoering van EU-steun effectief te voorkomen, op te sporen en te corrigeren, een concurrerend en transparant systeem voor overheidsopdrachten en de onafhankelijkheid van de rechterlijke macht voorwaarden zijn voor de werking van een doeltreffend internecontrolesysteem, moeten mijlpalen worden vastgesteld voor de hervormingen op die punten en moeten de betalingen in het kader van de faciliteit aan de verwezenlijking van die mijlpalen worden gekoppeld. Rekening houdend met het feit dat die mijlpalen moeten worden vastgesteld om ervoor te zorgen dat de financiële belangen van de Unie worden beschermd en een adequaat controlesysteem wordt vastgesteld voordat door de Commissie opdracht wordt gegeven voor betalingen uit hoofde van de faciliteit, moet Hongarije de mijlpalen met betrekking tot het controlesysteem¹ bereiken voordat het eerste betalingsverzoek wordt ingediend en mag geen enkele betaling uit hoofde van de faciliteit worden verricht voordat deze zijn bereikt. Dit vereiste is in overeenstemming met en doet geen afbreuk aan de corrigerende maatregelen die Hongarije heeft voorgesteld in het kader van de procedure van artikel 6 van Verordening (EU, Euratom) 2020/2092 betreffende een algemeen conditionaliteitsregime ter bescherming van de Uniebegroting².

---

¹ Dit is het geval voor de mijlpalen 160, 166, 169, 171, 174, 175, 195, 197, 198, 200, 201, 213, 214, 215, 216, 217, 218, 219, 220, 221, 222, 223, 224, 225, 226, 227 en 228.

² Zoals gedefinieerd in COM (2022) 485 final — Bijlage bij de toelichting bij het voorstel voor een uitvoeringsbesluit van de Raad inzake maatregelen ter bescherming van de Uniebegroting tegen schendingen van de beginselen van de rechtsstaat in Hongarije.

(57) Een robuust en doeltreffend kader voor corruptiebestrijding is onontbeerlijk om onregelmatigheden zoals fraude, corruptie of belangenconflicten te voorkomen, op te sporen en te corrigeren, en aldus te zorgen voor doeltreffende audit- en controleregelingen in het kader van het herstel- en veerkrachtplan en de financiële belangen van de Unie te beschermen. In dit verband moeten als onderdeel van het herstel- en veerkrachtplan een aantal maatregelen worden uitgevoerd om te voldoen aan artikel 22. Er wordt onder meer een integriteitsautoriteit opgericht om de preventie, opsporing en correctie van fraude, belangenconflicten en corruptie effectief te versterken, alsook andere onrechtmatigheden en onregelmatigheden met betrekking tot de uitvoering van EU-steun, met bijzondere aandacht voor overheidsopdrachten en waarbij de geldigheid van vermogensaangiften wordt gewaarborgd. Er moet ook een geloofwaardige en effectieve taskforce voor corruptiebestrijding worden opgericht, met een sterke participatie van onafhankelijke niet-gouvernementele organisaties, om de bestaande anticorruptiemaatregelen te onderzoeken en voorstellen te doen ter verbetering van de opsporing, het onderzoek, de vervolging en de bestrafing van corruptiepraktijken en andere praktijken zoals nepotisme, favoritisme of “draaideurconstructies” tussen de publieke en de particuliere sector. Daarnaast moeten regels worden ingevoerd om het personele en materiële toepassingsgebied voor vermogensaangiften uit te breiden en te zorgen voor meer toezicht en transparantie met betrekking tot het gebruik van door de Unie verleende steun door stichtingen van openbaar belang die activiteiten van algemeen belang verrichten en door rechtspersonen die door hen zijn opgericht of worden onderhouden. De invoering van de mogelijkheid om beslissingen van het openbaar ministerie of de onderzoeksautoriteit om een aangifte van een misdrijf te seponeren of een strafprocedure te beëindigen, aan rechterlijke toetsing te onderwerpen, moet ook bijdragen tot de versterking van het kader voor corruptiebestrijding en indirect tot de inspanningen van het openbaar ministerie om corruptie aan te pakken ondersteunen. Er moet worden gezorgd voor meer transparantie en een betere toegang tot overheidsgegevens met betrekking tot het gebruik van overheidsuitgaven; het faciliteren van onafhankelijk toezicht kan immers bijdragen tot de versterking van het kader voor corruptiebestrijding. Daarom moeten zes mijlpalen worden vastgesteld om ervoor te zorgen dat die maatregelen daadwerkelijk worden uitgevoerd vóór de indiening van het eerste betalingsverzoek.

(58) De versterking van de regelingen om fraude, corruptie, belangenconflicten en andere onrechtmatigheden bij de uitvoering van Uniesteun in het algemeen doeltreffend te voorkomen, op te sporen en te corrigeren, is een belangrijke voorwaarde om ervoor te zorgen dat de audit- en controleregelingen voor het herstel- en veerkrachtplan doeltreffend zijn en dat de financiële belangen van de Unie tijdens de uitvoering van het herstel- en veerkrachtplan effectief worden beschermd. In dit verband moeten een aantal maatregelen worden uitgevoerd als onderdeel van het herstel- en veerkrachtplan. Om de preventie van en de controle op belangenconflicten bij de uitvoering van EU-steun te versterken, moet een nieuw directoraat Interne Audit en Integriteit worden opgericht, dat regelmatige en doeltreffende controles van verklaringen inzake belangenconflicten moet waarborgen en belast wordt met het onderzoeken van gerapporteerde vermoedens van belangenconflicten. Aangescherpte wettelijke bepalingen moeten ervoor zorgen dat het risicobeheer, de preventie, de opsporing en de correctie van fraude, corruptie, belangenconflicten en dubbele financiering worden versterkt, dat er doeltreffende regels, procedures en controlemechanismen worden ingevoerd met betrekking tot verklaringen inzake belangenconflicten, en dat medewerkers in gevoelige functies regelmatig rouleren en dat hun effectieve toezicht wordt gewaarborgd. Er is ook behoefte aan passende richtsnoeren om ervoor te zorgen dat alle instanties die betrokken zijn bij de uitvoering van en de controle op de steun van de Unie op alle niveaus op de hoogte zijn van hun taken, verantwoordelijkheden en verplichtingen bij het voorkomen, opsporen en corrigeren van belangenconflicten. Daarnaast moet een omvattende en doeltreffende strategie voor corruptiebestrijding en fraudebestrijding met betrekking tot steun van de Unie worden opgezet, en aangevuld met een gedetailleerd actieplan. Er moeten ook passende procedures worden ingevoerd om ervoor te zorgen dat het Arachne, het instrument voor datamining en risicoscores, integraal en effectief wordt gebruikt en om een doeltreffende follow-up van de door dat systeem gesignaleerde risico's te waarborgen. Om de opsporing van fraude te versterken, moeten ten slotte wettelijke regelingen worden vastgesteld om OLAF in staat stellen zijn onderzoeken en controles ter plaatse doeltreffend uit te voeren. Daarom moeten acht mijlpalen worden vastgesteld om ervoor te zorgen dat die maatregelen daadwerkelijk worden uitgevoerd vóór de indiening van het eerste betalingsverzoek.

- (59) Meer transparantie en concurrentie bij overheidsopdrachten zijn onontbeerlijk om onregelmatigheden, waaronder fraude, corruptie of belangenconflicten, te voorkomen, en dus een voorwaarde voor de effectieve werking van een intern controlesysteem. In dit verband moeten een aantal maatregelen worden uitgevoerd als onderdeel van het herstellen veerkrachtplan. Het gaat onder meer om de ontwikkeling van een monitoringinstrument om het aandeel aanbestedingsprocedures met slechts één inschrijver te beoordelen, de ontwikkeling en invoering van een kader voor prestatiemeting voor een regelmatige beoordeling van de efficiëntie en kosteneffectiviteit van overheidsopdrachten en van de redenen voor de beperkte concurrentie in de sectoren die het vaakst met een gebrek aan concurrentie kampen. Er moet ook een steunregeling worden ingevoerd om de deelname van micro-, kleine en middelgrote ondernemingen aan aanbestedingsprocedures te faciliteren, alsook maatregelen om het elektronisch systeem voor overheidsopdrachten te ontwikkelen om het onafhankelijke toezicht op en de onafhankelijke analyse van de mededinging bij overheidsopdrachten te vergemakkelijken; beide zijn voorwaarden voor een doeltreffende uitvoering van de verbintenis om het aandeel van aanbestedingsprocedures met slechts één inschrijver terug te dringen en het publieke toezicht op het systeem voor overheidsopdrachten te vergemakkelijken. Daarom moeten vijf mijlpalen worden vastgesteld om ervoor te zorgen dat die maatregelen daadwerkelijk worden uitgevoerd vóór de indiening van het eerste betalingsverzoek. Naast die mijlpalen moeten in het herstellen- en veerkrachtplan ook volgende streefdoelen worden opgenomen om de vermindering van het aandeel van de aanbestedingsprocedures met slechts één inschrijver gedurende de hele uitvoeringsperiode van het herstellen- en veerkrachtplan te monitoren en te handhaven.

(60) Aangezien de daadwerkelijke onafhankelijkheid van de rechterlijke macht een voorwaarde is voor de werking van een intern controlesysteem, moeten mijlpalen worden vastgesteld voor hervormingen om de relatieve rol en bevoegdheden van de Nationale Raad voor Justitie met betrekking tot de bevoegdheden van de voorzitter van het Nationaal Bureau voor Justitie te versterken, de rechterlijke onafhankelijkheid van het hooggerechtshof (Kúria) te versterken, belemmeringen voor prejudiciële verwijzingen naar het Hof van Justitie van de Europese Unie op te heffen en het voor overheidsinstanties onmogelijk te maken om definitieve rechterlijke beslissingen aan te vechten bij het Grondwettelijk Hof. Deze hervormingen zullen naar verwachting bijdragen tot de bescherming van de financiële belangen van de Unie. Dit vereiste laat de verplichting voor Hongarije onverlet om te allen tijde zijn verplichtingen uit hoofde van het Unierecht na te komen, en met name artikel 19, lid 1, van het Verdrag betreffende de Europese Unie, zoals uitgelegd door het Hof van Justitie van de Europese Unie, dat een essentieel onderdeel vormt van het acquis van de Unie. Daarom moeten vier mijlpalen worden vastgesteld om ervoor te zorgen dat die maatregelen daadwerkelijk worden uitgevoerd vóór de indiening van het eerste betalingsverzoek.

(61) Het controlesysteem en de in het herstel- en veerkrachtplan voorgestelde regelingen zijn gebaseerd op robuuste processen en structuren, met een duidelijke omschrijving van de rollen en verantwoordelijkheden van de verschillende instanties die betrokken zijn bij de uitvoering, monitoring, controle en audit van het herstel- en veerkrachtplan, alsook van hun interacties. Dit zorgt voor een heldere scheiding tussen de rollen en verantwoordelijkheden voor controle en audit. De Nationale Autoriteit is verantwoordelijk voor de algemene coördinatie van het herstel- en veerkrachtplan, voor het monitoren van de vooruitgang bij de verwezenlijking van de mijlpalen en streefdoelen, voor het verrichten van controles op uitvoeringsorganen, subtoekennende instanties en eindontvangers, en voor het opstellen en indienen bij de Commissie van de betalingsverzoeken en de bijbehorende beheersverklaringen op basis van geverifieerde gegevens van het monitoringsysteem. De rol van auditautoriteit van het herstel- en veerkrachtplan wordt toegewezen aan het directoraat-generaal voor de audit van de Europese fondsen (EUTAF), dat over de nodige capaciteit en administratieve ervaring moet beschikken om de betrokken audittaken conform internationaal aanvaarde auditnormen uit te voeren. Het EUTAF is verantwoordelijk voor het uitvoeren van systeemaudits en inhoudelijke controles van de diverse mijlpalen en streefdoelen, die de basis vormen voor de samenvatting van de audits die samen met de betalingsverzoeken bij de Commissie worden ingediend. Om de doeltreffende controle van de uitvoering van het herstel- en veerkrachtplan te waarborgen, wordt het EUTAF bovendien geacht een doeltreffende auditstrategie vast te stellen overeenkomstig internationaal aanvaarde auditnormen. Er moeten voldoende middelen beschikbaar worden gesteld om ervoor te zorgen dat de onafhankelijkheid van het EUTAF wordt beschermd en dat zijn capaciteit om zijn taken doeltreffend en tijdig uit te voeren, wordt gewaarborgd. De twee betrokken mijlpalen moeten vóór de indiening van het eerste betalingsverzoek zijn bereikt.

- (62) De administratieve capaciteit van de Nationale Autoriteit, die als centrale dienst belast wordt met de uitvoering en coördinatie van het herstel- en veerkrachtplan, zal naar verwachting adequaat zijn om haar beoogde rollen en taken uit te voeren. De werkzaamheden van de Nationale Autoriteit moeten worden ondersteund door uitvoerende organen die een aantal taken uitvoeren namens de Nationale Autoriteit, nadat is nagegaan of zij over de nodige middelen en deskundigheid beschikken om die taken doeltreffend en tijdig uit te voeren. De uitvoerende instanties en de Nationale Autoriteit moeten regelmatige en systematische controles van de eindontvangers verrichten. De Nationale Autoriteit moet ook regelmatig toezicht houden op de werkzaamheden van de uitvoerende organen. Voorts moeten er, onafhankelijk van de andere controleorganen, ook regelmatige controles in verband met belangenconflicten worden uitgevoerd door het nieuwe directoraat Interne Audit en Integriteit. Een mijlpaal met betrekking tot de inwerkingtreding van een regeringsbesluit tot vaststelling van het wettelijke mandaat voor alle instanties die betrokken zijn bij de uitvoering, audit en controle van de uitvoering van het herstel- en veerkrachtplan moet worden bereikt voordat het eerste betalingsverzoek wordt ingediend.

- (63) Er zullen naar verwachting adequate procedures worden ingevoerd om ervoor te zorgen dat alle vereiste gegevens over eindontvangers, contractanten, subcontractanten en uiteindelijke begunstigen worden verzameld en opgeslagen, en beschikbaar zijn in het monitoringsysteem dat voor het herstel- en veerkrachtplan is ontwikkeld. Er zijn gedetailleerde meerlagige controlemechanismen ingesteld om de betrouwbaarheid en waarachtigheid van de gegevens in dat monitoringsysteem te waarborgen. Daarom moet er een mijlpaal worden vastgesteld om ervoor te zorgen dat de nodige functionaliteiten van het registratiesysteem voor het monitoren van de uitvoering van het herstel- en veerkrachtplan volledig functioneel en operationeel worden, met inbegrip van minstens de functies voor het verzamelen van gegevens en het monitoren van de mijlpalen en streefdoelen, en voor het verzamelen, opslaan en waarborgen van toegang tot de bij artikel 22, lid 2, punt d), van Verordening (EU) 2021/241 vereiste gegevens. De mijlpalen moeten vóór de indiening van het eerste betalingsverzoek zijn bereikt.

Coherentie van het herstel- en veerkrachtplan

- (64) Overeenkomstig artikel 19, lid 3, punt k), van Verordening (EU) 2021/241 en criterium 2.11 van bijlage V daarbij bevat het herstel- en veerkrachtplan in hoge mate (score A) maatregelen voor de uitvoering van hervormingen en publieke investeringsprojecten die coherente acties vormen.

- (65) Het herstel- en veerkrachtplan vormt een consistente en evenwichtige mix van hervormingen en investeringen die elkaar versterken. Er wordt gezorgd voor samenhang binnen de componenten, met investeringen die relevante hervormingen ondersteunen, alsook tussen de verschillende componenten van het herstel- en veerkrachtplan. Maatregelen in verschillende componenten beogen het verbeteren van de onderwijsresultaten, met acties die gericht zijn op leerlingen, leerkrachten en scholen en met een focus op kansarme leerlingen en digitaal onderwijs. Wat de groene transitie betreft, bevat het herstel- en veerkrachtplan maatregelen om investeringssteun te verlenen voor investeringen in energie-efficiëntie, zowel voor residentiële als voor openbare gebouwen, met name onderwijs- en gezondheidszorgfaciliteiten. De digitale transformatie wordt in het herstel- en veerkrachtplan systematisch bevorderd door een combinatie van hervormingen in de vorm van digitaliseringsinitiatieven en investeringen in ICT-apparatuur en de ontwikkeling van vaardigheden in sectoren als onderwijs, gezondheidszorg, energie, vervoer en openbaar bestuur. De uitvoering van veel investeringen in het herstel- en veerkrachtplan vereist doeltreffende openbare aanbestedingsprocedures: het herstel- en veerkrachtplan bevat een doeltreffend pakket maatregelen om de mededinging, efficiëntie en transparantie van het systeem voor overheidsopdrachten te verbeteren. Sommige hervormingen zullen naar verwachting een horizontaal effect hebben op de kwaliteit en doeltreffendheid van de wetgeving op alle gebieden, zoals de maatregelen om de kwaliteit en transparantie van de besluitvorming te verbeteren. De voorgestelde maatregelen binnen de componenten zijn onderling niet in tegenspraak of ondermijnen elkaars doeltreffendheid niet en er werden geen inconsistenties of tegenstrijdigheden tussen de componenten vastgesteld.

Gelijkheid

- (66) Het herstel- en veerkrachtplan bevat een aantal maatregelen om de uitdagingen op het gebied van gendergelijkheid en gelijke kansen aan te pakken. Met name de grotere beschikbaarheid van kinderopvang voor jonge kinderen zal naar verwachting de gelijke arbeidsparticipatie vergroten en voor de ouders bijdragen tot een beter evenwicht tussen werk en privéleven. De steun voor het onderwijs aan kinderen en leerlingen met speciale behoeften zal naar verwachting inclusief onderwijs versterken. Na de ontwikkeling van een strategie om het inkomen te bepalen en scholen uit te rusten met moderne displays en andere IT-apparatuur, zal het verstrekken van laptops aan leerlingen en leerkrachten, waarbij voorrang wordt verleend aan scholen met een hoog aandeel kansarme leerlingen, naar verwachting de gelijke toegang tot onderwijs verbeteren en bijdragen tot het verminderen van sociale ongelijkheden. De integratie van kleine slecht presterende scholen voor lager secundair onderwijs in grotere scholen in naburige nederzettingen zal er naar verwachting voor zorgen dat kinderen die slecht presteren en kansarme kinderen een betere toegang krijgen tot kwaliteitsonderwijs. Maatregelen om basisscholen en lagere middelbare scholen ertoe aan te zetten meer kansarme leerlingen aan te trekken, zullen naar verwachting de segregatie in openbare onderwijsinstellingen verminderen. Investerings in de vervoerssector, zoals lagevloerbussen en de renovatie van stations, zullen naar verwachting de toegankelijkheid voor personen met een handicap ten goede komen. Het herstel- en veerkrachtplan omvat ook geïntegreerde interventies om sociale inclusie te bevorderen, met bijzondere aandacht voor mensen die in achtergestelde nederzettingen wonen, onder wie Roma. De digitaliseringsmaatregelen voor ouderenzorg zullen naar verwachting bijdragen tot de uitvoering van de Europese strategie inzake de rechten van personen met een handicap 2021-2030.

Zelfbeoordeling van de beveiliging

- (67) Hongarije heeft geen zelfbeoordeling van de beveiliging, overeenkomstig artikel 18, lid 4, punt g), van Verordening (EU) 2021/241, uitgevoerd omdat het dat niet passend vond.

Raadplegingsproces

- (68) Het ontwerp van herstel- en veerkrachtplan is in de periode maart-april 2021 gepubliceerd voor opmerkingen. Hongarije heeft niet alleen informatie beschikbaar gesteld aan het grote publiek, maar ook rechtstreeks contact opgenomen met 461 organisaties, zoals gemeenten, ngo's, organisaties voor hoger onderwijs, vakbonden en wetenschapsorganisaties, om hen aan te moedigen hun standpunten en suggesties kenbaar te maken. Daarvan hebben er 88 input geleverd, goed voor meer dan 1 260 verschillende suggesties. Bepaalde opmerkingen hebben geleid tot wijzigingen van het ontwerp van herstel- en veerkrachtplan, bijvoorbeeld tot een meer gerichte maatregel ter ondersteuning van duurzame verwarmingssystemen voor huishoudens. Sommige belanghebbenden hadden echter kritiek op het proces en voerden aan dat de details van het herstel- en veerkrachtplan niet vroeg genoeg openbaar werden gemaakt om hen in staat te stellen zinvolle input te leveren en dat met hun opmerkingen geen rekening kon worden gehouden. Naast de formele raadpleging zijn er op regionaal en nationaal niveau verschillende conferenties met belanghebbenden georganiseerd, met een verschillende thematische focus doorheen het jaar 2021. Hongarije heeft in augustus 2021 een nieuwe versie gepubliceerd, maar heeft sindsdien geen enkele gewijzigde versie openbaar gemaakt, en heeft geen aanvullende raadplegingsprocedures georganiseerd over de wijzigingen die in 2022 in het herstel- en veerkrachtplan zijn aangebracht.

- (69) Om bij de desbetreffende actoren draagvlak te creëren is het van cruciaal belang dat alle betrokken lokale autoriteiten en belanghebbenden, waaronder de sociale partners, bij de uitvoering van de in het herstel- en veerkrachtplan opgenomen investeringen en hervormingen worden betrokken. Daartoe bevat het herstel- en veerkrachtplan een maatregel om een strategie te ontwikkelen om de daadwerkelijke betrokkenheid van belanghebbenden bij de uitvoering van het herstel- en veerkrachtplan te waarborgen, met inbegrip van de oprichting van een monitoringcomité met een sterke deelname van onafhankelijke maatschappelijke organisaties om de uitvoering van het herstel- en veerkrachtplan nauwlettend te volgen en aanbevelingen te doen aan de nationale autoriteit. Daarnaast zijn een aantal maatregelen gekoppeld aan specifieke toezeggingen om de systematische betrokkenheid van de sociale partners en belanghebbenden bij het uitvoeringsproces expliciet te waarborgen.

Positieve beoordeling

- (70) Nu de Commissie het herstel- en veerkrachtplan van Hongarije positief heeft beoordeeld en concludeert dat het herstel- en veerkrachtplan op bevredigende wijze voldoet aan de beoordelingscriteria van Verordening (EU) 2021/241, moeten, overeenkomstig artikel 20, lid 2, van en bijlage V bij die verordening, in dit besluit de voor de uitvoering van het herstel- en veerkrachtplan noodzakelijke hervormings- en investeringsprojecten worden vastgelegd, alsmede de relevante mijlpalen, streefdoelen en indicatoren en het bedrag dat door de Unie ter beschikking wordt gesteld voor de uitvoering van het herstel- en veerkrachtplan in de vorm van niet-terugbetaalbare financiële steun.

Financiële bijdrage

- (71) De geraamde kostprijs van het herstel- en veerkrachtplan van Hongarije bedraagt 2 299 592 927 602 HUF, hetgeen overeenstemt met 5 824 260 891 EUR op basis van de gemiddelde EUR/HUF-referentiekoeers tijdens de periode van 1 april 2022 tot en met 30 september 2022. Aangezien het herstel- en veerkrachtplan op bevredigende wijze voldoet aan de beoordelingscriteria van Verordening (EU) 2021/241 en aangezien voorts het bedrag van de geraamde totale kosten van het herstel- en veerkrachtplan hoger is dan de maximale financiële bijdrage die voor Hongarije beschikbaar is, moet de aan het herstel- en veerkrachtplan van Hongarije toegewezen financiële bijdrage gelijk zijn aan het totale bedrag van de financiële bijdrage die beschikbaar is voor Hongarije.
- (72) Overeenkomstig artikel 11, lid 2, van Verordening (EU) 2021/241 is de berekening van de maximale financiële bijdrage voor Hongarije op 30 juni 2022 bijgewerkt. Daarom moet overeenkomstig artikel 23, lid 1, van die verordening een bedrag voor Hongarije ter beschikking worden gesteld dat de in artikel 11, lid 1, punt a), van die verordening bedoelde maximale financiële bijdrage niet overschrijdt voor een juridische verbintenis op uiterlijk 31 december 2022, en moet een bedrag dat de geactualiseerde maximale financiële bijdrage, als berekend overeenkomstig artikel 11, lid 2, van die verordening, niet overschrijdt, ter beschikking worden gesteld voor een juridische verbintenis vanaf 1 januari 2023 tot en met 31 december 2023.

- (73) De te verlenen steun moet worden gefinancierd uit de middelen die de Commissie op grond van artikel 5 van Besluit (EU, Euratom) 2020/2053¹ van de Raad namens de Unie heeft opgenomen. De steun moet in termijnen worden uitbetaald zodra Hongarije de desbetreffende mijlpalen en streefdoelen die zijn vastgesteld in verband met de uitvoering van het herstel- en veerkrachtplan, op bevredigende wijze heeft verwezenlijkt.
- (74) Dit besluit moet de uitkomst onverlet laten van eventuele procedures met betrekking tot de toekenning van middelen van de Unie in het kader van andere EU-programma's dan de faciliteit of van eventuele procedures met betrekking tot verstoringen van de werking van de interne markt, met name uit hoofde van de artikelen 107 en 108 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie. Het doet geen afbreuk aan het vereiste dat de lidstaten, uit hoofde van artikel 108 van het Verdrag, de Commissie op de hoogte brengen van voorgenomen steunmaatregelen,

HEEFT HET VOLGENDE BESLUIT VASTGESTELD:

---

¹ PB L 424 van 15.12.2020, blz. 1.

Artikel 1

Goedkeuring van de beoordeling van het herstel- en veerkrachtplan

De beoordeling van het herstel- en veerkrachtplan van Hongarije op grond van de criteria van artikel 19, lid 3, van Verordening (EU) 2021/241 wordt goedgekeurd. De hervormings- en investeringsprojecten in het kader van het herstel- en veerkrachtplan, de regelingen en het tijdschema voor de monitoring en de uitvoering van het herstel- en veerkrachtplan, met inbegrip van de relevante mijlpalen en streefdoelen, de relevante indicatoren voor het bereiken van de beoogde mijlpalen en streefdoelen, en de regelingen voor volledige toegang door de Commissie tot de relevante onderliggende gegevens, worden vastgelegd in de bijlage bij dit besluit.

Artikel 2

Financiële bijdrage

1. De Unie stelt Hongarije een financiële bijdrage ter beschikking in de vorm van niet-terugbetaalbare steun ten bedrage van 5 811 147 717 EUR¹. Een bedrag van 4 639 429 967 EUR wordt beschikbaar gesteld om uiterlijk 31 december 2022 in een juridische verbintenis te worden vastgelegd. Een aanvullend bedrag van 1 171 717 750 EUR wordt beschikbaar gesteld om uiterlijk tussen 1 januari 2023 en 31 december 2023 in een juridische verbintenis te worden vastgelegd.

---

¹ Dit bedrag stemt overeen met de financiële toewijzing na aftrek van het proportionele aandeel van Hongarije in de uitgaven als bedoeld in artikel 6, lid 2, van Verordening (EU) 2021/241, berekend volgens de methode van artikel 11 van die verordening.

2. De financiële bijdrage van de Unie wordt door de Commissie aan Hongarije in termijnen beschikbaar gesteld in overeenstemming met de bijlage van dit besluit. De termijnen mogen door de Commissie worden uitbetaald in een of meerdere tranches. De omvang van de tranches is afhankelijk van de beschikbaarheid van de middelen.
3. De vrijgave van de tranches in overeenstemming met de in artikel 23, lid 1, van Verordening (EU) 2021/241 bedoelde overeenkomst is afhankelijk van de beschikbare middelen en van een besluit van de Commissie overeenkomstig artikel 24 van die verordening dat Hongarije de desbetreffende mijlpalen en streefdoelen die zijn vastgesteld in verband met de uitvoering van het herstel- en veerkrachtplan, op bevredigende wijze heeft verwezenlijkt. Om in aanmerking te komen voor betaling, moet Hongarije de mijlpalen en streefdoelen uiterlijk op 31 augustus 2026 halen, onder voorbehoud van de inwerkingtreding van de in lid 1 bedoelde juridische verbintenissen.

Artikel 3

Geadresseerde

Dit besluit is gericht tot Hongarije.

Gedaan te Brussel,

Voor de Raad

De voorzitter